

D

DE TWEELIDIGE SLANG, DEEL 2 / THE BINARY SERPENT PART 2

Heinz Insu Fenkl

Omdat ik dit essay over de slang wil gaan afsluiten, is het tijd om terug te cirkelen naar bepaalde losse eindjes uit mijn opening, waarin ik mijmerde over bepaalde zaken uit mijn jeugd. Nog iets ironisch: het was pas toen ik de Westerse folklore bestudeerde, dat ik een adequate verklaring vond voor de verbinding tussen, slang, genezing, dood en het nummer vier in de Koreaanse cultuur. Misschien is het toeval, maar de Griekse god Hermes, die altijd geassocieerd wordt met Christus, brengt al die elementen tesamen. Hij draagt de caduceus (twee slangen, gekronkeld rond een staf) die het symbool van de genezer is; hij is het, die de doden naar de onderwereld leidt; en zijn symbool is het Hermetische kruis, het cijfer vier bovenop een wassende maan (een symbool ook voor Maria en de Godin). Mijn moeder zou blij zijn geweest te horen dat Hermes ook verbonden is met diplomatie, de toekomst die ze voor me zag in haar interpretatie van mijn geboortedroom. Ze zou minder blij zijn geweest te horen, dat hij ook verbonden is met het gilde der dieven (hoewel Christus ook de vreemde associatie met dieven heeft, wellicht omdat hij tussen twee dieven gekruisigd is). De draak en de slang zijn met elkaar verbonden in de figuur van Hermes, net zoals dat in het Oosten is; het woord draak ('dragon') komt van het Griekse woord *drakon*, dat slang betekent.

Maar ik wist niets van deze dingen in mijn jeugd en ook ik heb slechte dingen met slangen uitgehaald. Toen ik twaalf was, besloot ik, overgehaald door mijn

Heinz Insu Fenkl

Since I'm wrapping up an essay about the serpent, it's time to circle back to some issues I left dangling in my opening reminiscences about my childhood. Another irony: It's in studying western folklore that I finally found an adequate explanation for the link between the snake, healing, death, and the number 4 in Korean culture. Perhaps it's only coincidence, but the Greek god Hermes, who is also associated with Christ, brings all of these elements together: he carries the caduceus (two serpents coiled around a staff), which is the symbol of the healer; he is the one who leads the dead to the underworld; and his symbol is the Hermetic cross, the number 4 poised above a crescent moon (a symbol for Mary and the Goddess). My mother might also be happy to learn that Hermes is also linked with diplomacy, which is the future she foresaw for me when she interpreted her birth dream. She might be less happy to learn that he's also associated with thieves (though Christ also has the odd association with thieves because he is crucified between two of them). The dragon and serpent are linked in the Hermes figure just as they are in the east: the word 'dragon' comes from the Greek *drakon*, which means 'serpent'.

But I knew none of these things in my youth, and I did my share of regretfully evil things to snakes. When I was twelve, compelled by my delinquent friends, I

slechte vrienden, om het verhaal dat een slang niet sterft voordat de zon onder gaat, op waarheid te testen. We kenden allen de bewering dat, als je het hoofd van een slang afsnijdt, het lichaam blijft kronkelen tot zonsondergang. In een boerenbos, ergens in Zuid-Duitsland, vingen we een kleine groene slang en sneden het dier de kop af met een legermes. Inderdaad leek het lichaam niet te willen sterven. Eén van mijn vrienden besloot om van het experiment toch nog iets nuttig te maken - hij had nog een horlogebandje nodig en besloot dus om de slang te villen. We waren allemaal gefascineerd door het feit dat we het hart nog konden zien kloppen door het doorschijnende karkas dat we over een stok gehangen hadden. Maar ons geduld was niet zo sterk als ons schuldgevoel en afstoting. We begroeven het gevilde dier en gingen al ver voor zonsondergang naar huis. Het horlogebandje is nooit gemaakt. Wanneer ik terugkijk op dit ongelukkig incident, kan ik eigenlijk niet anders dan geamuseerd zijn door de ironie die onder het oppervlak schuilt. Wat de herinnering terugbracht, toen ik dacht over dit essay, was het feit dat iets een van ons onbewust had bewogen om een symbolische ouroboros te maken van de slangenhuid. Daarmee werd de dood van het dier geassocieerd met tijd, circulariteit en wedergeboorte. In de loop der jaren heeft die arme slang, door me te blijven achtervolgen met schuldgevoelens en nieuwsgierigheid, op haar manier bijgedragen aan de jacht naar wijsheid.

Voorwaar, ik zend U heen als schapen te midden van wolven; ben daarom wijs als slangen en ongevaarlijk als duiven.
Mattheus 10:16

decided to test the story that a snake will not die until the sun goes down. We had all heard the claim: you can cut off a snake's head, but the body will not stop moving until sunset. In a patch of farmer's woods in southern Germany, we caught a small green garter snake and cut its head off with a U.S. Army pocket knife. Indeed, the body did not seem to die. One of my friends decided to make our test utilitarian -- he needed a watchband, and so he decided to skin the snake. We were all fascinated when we could see the heart still beating through the translucent carcass, which we hung over a stick. But our patience was not as strong as our guilt and our repulsion. We buried the skinned snake and went home long before sunset. The watchband never got made.

When I look back on this misadventure I can't help but be amused at the ironies under the surface. What motivated the memory -- as I thought about this essay -- was the fact that something had compelled one of us to unconsciously make a symbolic ouroboros out of the snake's skin, causing its death to be associated with time, circularity, and rebirth. And over the years, by haunting me with guilt and curiosity with its memory alive in me, that poor snake has also contributed, in its way, to the pursuit of wisdom.

Behold, I send you forth as sheep in the midst of wolves: be ye therefore wise as serpents, and harmless as doves. -
Matthew 10:16

Suggested Readings

Those who want to look at the serpent motif among other folktales about animal

Aanbevolen literatuur

Zij die meer willen weten over het slangenmotief in volksvertellingen over dierenbruiden, verzameld van overal ter wereld zouden *The Serpent and the Swan: The Animal Bride in Folklore and Literature* by Boria Sax kunnen lezen.

Voor een algemenere verwijzing naar beeldvorming rond slangen beveel ik aan: *Serpent Imagery and Symbolism* door Lura Pedrini; *The Worship of the Serpent Traced Throughout the World and Its Traditions Referred to the Events in Paradise* door John Bathurst Deane; *Indian Serpent-Lore or the Nagas in Hindu Legend and Art* by J. P. Vogel; *Ophiolatrea: An Account of the Rites and Mysteries Connected With the Origin, Rise and Development of Serpent Worship* door Hargrave Jennings; en *The Encircled Serpent: a study of serpent symbolism in all countries and ages* door M. Oldfield Howey. *Serpent Myth* door W. W. Westcott (onder redactie van Darcy Kuntz), is een fascinerende verhandeling over het slangen-symbool vanuit het perspectief van een ingewijde van the Golden Dawn Society (waarvan W. B. Yeats jarenlang lid was). *The Wisdom of the Serpent: The Myths of Death, Rebirth, and Resurrection*, onder redactie van Joseph L. Henderson, biedt een algemene discussie, alsook een psychologisch gericht onderzoek van de rol van de slang in de inwijding van shamanen, hun poëzie, kunst en dromen. Zij die geïnteresseerd zijn in Joseph Campbell zullen dit boek zeker waarderen. Ook vanuit een psychologisch perspectief is *The Rainbow Serpent: Bridge to Consciousness* door Robert L. Gardner; dit ook bekijkt Australische aboriginal mythe in het licht van de dreamtime, archetypes en het gemeenschappelijk onderbewustzijn. Zij die geïnteresseerd zijn in de slang en bijbelse overleveringen, kan ik aanbevelen: *Adam, Eve, and the Serpent* door Elaine Pagels,

brides drawn from around the world may want to read *The Serpent and the Swan: The Animal Bride in Folklore and Literature* by Boria Sax. For general reference to serpent imagery, I recommend: *Serpent Imagery and Symbolism* by Lura Pedrini; *The Worship of the Serpent Traced Throughout the World and Its Traditions Referred to the Events in Paradise* by John Bathurst Deane; *Indian Serpent-Lore or the Nagas in Hindu Legend and Art* by J. P. Vogel; *Ophiolatrea: An Account of the Rites and Mysteries Connected With the Origin, Rise and Development of Serpent Worship* by Hargrave Jennings; and *The Encircled Serpent: a study of serpent symbolism in all countries and ages* by M. Oldfield Howey. *Serpent Myth* by W. W. Westcott (edited by Darcy Kuntz), is a fascinating discussion of the serpent symbol from the perspective an initiate of the Golden Dawn Society (of which W. B. Yeats was a long-time member). *The Wisdom of the Serpent: The Myths of Death, Rebirth, and Resurrection*, edited by Joseph L. Henderson, offers a general discussion as well as a more psychologically-centered examination of the serpent's role in shamanic initiation, poetry, art, and dreaming; those who are interested in Joseph Campbell will particularly enjoy this book. Also from a psychological perspective is *The Rainbow Serpent: Bridge to Consciousness* by Robert L. Gardner; this book looks at Australian aboriginal myth in light of the dreamtime, archetypes, and the collective unconscious. For those particularly interested in the serpent and Biblical lore I recommend: *Adam, Eve, and the Serpent* by Elaine Pagels, author of *The Gnostic Gospels*; *The Serpent of*

auteur van *The Gnostic Gospels*; *The Serpent of Paradise: The Incredible Story of How Satan's Rebellion Serves God's Purposes* door Erwin W. Lutzer; *The serpent was wiser: a new look at Genesis 1-11* door Richard S. Hanson; *Serpent symbolism in the Old Testament: a linguistic, archaeological, and literary study* door Karen Randolph Joines; en *Trail of the Serpent: The Story of Satan Told in the Bible, from the Fall to the Lake of Fire* door Robert Peterson.

Zij die geïnteresseerd zijn in overleveringen rond de slang en haar relatie tot de vrouw, zouden kunnen kijken naar *Power of Raven, Wisdom of Serpent: Celtic Women's Spirituality* door Noragh Jones, die de overlap tussen heidense en Christelijke tradities in Schotse vrouwenfolklore onderzoekt. Mary Condren's *The Serpent and the Goddess: Women, Religion, and Power in Celtic Ireland* richt zich op de overleveringen rond de Keltische figuur Bridget, waarbij ook ingegaan wordt op de overlap tussen heidense en Christelijke cultuur.

Ook zijn er talloze boeken die het slangen-symbool en de relatie tot kundalini-onderzoeken: *Serpent of Fire: A Modern View of Kundalini* door Darrel Irving, et al., is een gids om je eigen kundalini te activeren (en het bevat passende waarschuwingen). Kijk voor een verslag uit de eerste hand van zowel de gevaren als de transformerende kracht van ontwaakte kundalini eens naar Patricia Anne Bloise's *Dancing with the Serpent*, dat ook een algemeen overzicht en historie van het concept bevat. *The Green Serpent and the Tree* door James N. Judd kijkt naar de parallellen tussen het concept van chakras in kundalini yoga en de tien sefirot van de Kabbalah.

Bezoek voor meer informatie over de auteur de Heinz Insu Fenkl biografie homepage.

Paradise: The Incredible Story of How Satan's Rebellion Serves God's Purposes by Erwin W. Lutzer; *The serpent was wiser: a new look at Genesis 1-11* by Richard S. Hanson; *Serpent symbolism in the Old Testament: a linguistic, archaeological, and literary study* by Karen Randolph Joines; and *Trail of the Serpent: The Story of Satan Told in the Bible, from the Fall to the Lake of Fire* by Robert Peterson. Those interested in the serpent and its relation to women's lore may want to look at *Power of Raven, Wisdom of Serpent: Celtic Women's Spirituality* by Noragh Jones, which examines the intersection of pagan and Christian tradition in Scottish women's folklore. Mary Condren's *The Serpent and the Goddess: Women, Religion, and Power in Celtic Ireland* focuses on the lore surrounding the Celtic Bridget figure, also tracing the overlap and disjuncture of pagan and Catholic culture. There are also numerous books that examine the serpent symbol and its relation to kundalini: *Serpent of Fire: A Modern View of Kundalini* by Darrel Irving, et al., is a guide to activating one's kundalini (and it includes appropriate warnings). For a first-hand account of both the dangers and the transformational power of awakened kundalini, have a look at Patricia Anne Bloise's *Dancing with the Serpent*, which also provides a general overview and history of the concept. *The Green Serpent and the Tree* by James N. Judd looks at the parallels between the concept of chakras in kundalini yoga and the ten sefirot of the Kabbalah.

For more information about the author, please visit the Heinz Insu Fenkl website.